

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Majandusarvestuse instituut

Finantsarvestuse õppetool

Kristina Kutšerenko

LIHTSUSTATUD FINANTSARUANDLUS

MIKROETTEVÕTJA PILGU LÄBI

Bakalaureusetöö

Juhendaja: dotsent Natalja Gurvitš

Tallinn 2016

Olen koostanud töö iseseisvalt.

Töö koostamisel kasutatud kõikidele teiste autorite töödele,
olulistele seisukohtadele ja andmetele on viidatud.

Kristina Kutšerenko

(allkiri, kuupäev)

Üliõpilase kood: 135140

Üliõpilase e-posti aadress: christinakucherenko@gmail.com

Juhendaja dotsent Natalja Gurvitš:

Töö vastab bakalaureusetööle esitatud nõuetele

.....

(allkiri, kuupäev)

Kaitsmiskomisjoni esimees:

Lubatud kaitsmisele

.....

(ametikoht, nimi, allkiri, kuupäev)

SISUKORD

ABSTRAKT	3
SISSEJUHATUS	4
1. MIKROETTEVÖTETE ARVESTUSE ERIPÄRAD	6
1.1. Mikroettevõtete olemus ja määratluse alused	6
1.2. Finantsaruandluse tähtsus ja koostamise põhimõtted	8
1.3. Lihtsustatud aruandluse eesmärgid	10
1.4. Lühendatud aruande tagajärjed	11
1.5. Mikroettevõtete aruandluse arendamine Euroopa tasandil	13
2. UURING LÜHENDATUD FINANTSARUANDLUSELE ÜLEMINEKU KOHTA MIKROETTEVÖTJATE ARVAMUSTE PÕHJAL.....	18
2.1. Uuringu eesmärk ja metoodika	18
2.2. Uuringu valim	19
2.3. Aastaruande põhjaruannete tähtsuse hindamine	21
2.4. Raamatupidaja kutse ja ettevõtte suuruse roll lihtsustatud aruandluse rakendamisel....	28
2.5. Järeldused ja ettepanekud	29
KOKKUVÕTE	32
VIIDATUD ALLIKAD	34
SUMMARY	38
LISAD	40
Lisa 1. Kasutatud küsimustik.....	40
Lisa 2. Intervjuu, Optim Finants OÜ raamatupidaja.....	43
Lisa 3. Intervjuu, ettevõtte omanik	45

ABSTRAKT

Käesoleva bakalaureusetöö pealkirjaks on „Lihtsustatud finantsaruandlus mikroettevõtja pilgu läbi“. Töö uurimisprobleemiks oli lühendatud finantsaruandluse kehtestamine Eestis. Töö eesmärgiks oli välja selgitada, kuidas mikroettevõtja suhtub lihtsustatud finantsaruandlusele üleminekusse. Eesmärgi saavutamiseks autor kasutas nii kvalitatiivseid kui kvantitatiivseid uurimismeetodeid. Uuringu meetoditeks kasutati kombineeritult kaht andmekogumise meetodit, internetipõhist küsitlust ja intervjuud. Ankeetküsitluse valimiks mikroettevõtjad, kokku kuulus valimisse 103 ankeeti. Intervjuud viidi läbi raamatupidaja ning mikroettevõtte omanikuga.

Uuringu tulemustest selgus, et enamik mikroettevõtjatest toetab lihtsustatud finantsaruandluse rakendamist. Lühendatud bilansi ja kasumiaruande koostamise ettepaneku jõustumisega suurema osa mikroettevõtjate soovid on täidetud ning seaduse muutmise on õigustatud. Rahavoogude aruandest loobumine sai kõige vähem toetust ning firma otsus sellest loobuda peab olema ettevõtte jaoks läbimõeldud. Uuringu analüüsi põhjal ilmnes, et ettevõtte suurenemisega kaotab lihtsustatud finantsaruandlus oma tähtsust. Teise mõju uurides selgus, et raamatupidamise kutse puudumine soodustab lihtsustatud finantsaruandlusele üleminekut. Mõlemad tegurid viitavad sellele, et lühendatud aruandlus võib aidata vältida välise raamatupidamisteenuste kulusid, mis mikroettevõtja jaoks märgatavalt suuremad kui suurettevõtte jaoks. Mikroettevõtja jaoks on soodsam endale ise aastaaruannet koostada.

Võtmesõnad: lihtsustatud finantsaruandlus, mikroettevõtja, raamatupidamise seadus, halduskoormuse vähenemine, direktiiv, majandusaasta aruanne

SISSEJUHATUS

Käesolev töö on kirjutatud Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna ärimise üliõpilase poolt bakalaureusetöö raames. Bakalaureusetöö teemaks on „Lihtsustatud finantsaruandlus mikroettevõtja pilgu läbi“. Teema valiku peamiseks põhjuseks on selle aktuaalsus tänapäeval, kuna selleks andis tuge vastu võetud Euroopa Liidu finantsaruandlust reguleeriv Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2013/34/EL. Sellisel põhjusel Eestis 2016. aasta alguses jõustus raamatupidamise seadus, mille kohaselt realiseerub arvestusala valdkonna kaasajastamise plaan. Autor otsustas uurida, kui põhjendatud on mikroettevõtte finantsaruandluse lihtsustuste kasutuselevõtt.

Töö eesmärgiks on välja selgitada, kuidas mikroettevõtja suhtub lihtsustatud finantsaruandlusele üleminekusse. Töö eesmärgi täitmiseks on püstitatud järgmised uurimisülesanded:

- Välja tuua mikroettevõtte ja finantsaruandluse määratlust;
- Anda ülevaade Eestis mikroettevõtte aruandlust reguleerivast raamatupidamise seadusest enne ja pärast muudatuste jõustumist;
- Hinnata direktiivi 2013/34 / EL rakendamist teistes riikides;
- Kujundada uuring ja koguda andmeid;
- Analüüsida uuringu tulemusi vastavalt probleemküsimustele;
- Uurida, millest on põhjustatud saadud tulemused;
- Esitada järeldusi lühendatud finantsaruandlusele ülemineku kohta.

Uurimuse objektiks on mikroettevõtete lihtsustatud arvestussüsteem ning selle kasutuselevõtt. Bakalaureusetöö eesmärgi saavutamiseks jagas autor töö kaheks põhiosaks. Esimeses peatükis antakse ülevaade mikroettevõtte olemusest ning Eestis mikroettevõtte aruandlust reguleerivast raamatupidamise seadusest. Seejärel käsitletakse Eesti mikroettevõtete suhtumist lühendatud finantsaruandlusesse.

Töö teine peatükk sisaldab kvantitatiivset uuringut. Selleks viis autor läbi veebipõhise küsitluse, mille sihtrühmaks olid eesti mikroettevõtted. Peatükis tuuakse välja uuringu

eesmärgid, meetod ja valimi struktuur. Kogutud andmete põhjal uurib autor, missugused raamatupidamise aastaaruande põhjaruanded omavad suurt tähtsust mikroettevõtja jaoks ning analüüsib, kas aruandluse lihtsustamine vastab mikroettevõtja ootustele ja kuidas on seotud lühendatud finantsaruandluse kasutuselevõtu toetus mikroettevõtte suuruse, raamatupidaja kutse olemasoluga. Lõpuks tehakse kokkuvõtte uuringu tulemustest ning esitatakse järeldused ja ettepanekud raamatupidajate teadlikkuse tõstmiseks.

Töö koostamisel on põhiliselt tuginetud Euroopa Liidu finantsaruandlust reguleeriva direktiivile 2013/34/EL, Eesti raamatupidamise seadusele, lihtsustatud finantsaruandluse ala puudutavale artiklitele ning rahvusvahelistele teadusartiklitele.

Autor soovib tänada töö juhendajat Natalja Gurvitš ning kõiki raamatupidajaid ja mikroettevõtte omanikke, kes olid valmis uuringus osalema ning panustasid käesoleva bakalaureusetöö valmimisse.

1. MIKROETTEVÕTETE ARVESTUSE ERIPÄRAD

1.1. Mikroettevõtete olemus ja määratluse alused

Üldiselt mikroettevõtted on defineeritud kui kõige väiksemad ettevõtted väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) kategoorias. Paljud riigid õigusaktides ei tunnustatud seda kategooriat. Seega riikides, kus "mikroettevõtja" eraldi kategooriana tunnustatud tavaliselt eristatakse "mikroettevõtja" töötajate arvu järgi (töötajate arv peab olema vähem kui 10 töötajat). (Sačer *et al* 2015)

Eestis 2016. aastani reguleeris raamatupidamise korraldamist 20.11.2002. a vastuvõetud RPS (Raamatupidamise seadus) ja 27.01.2010 vastu võetud AudS (Audiitortevuse seadus). RPS-is on sätestatud õiguslikud alused ning põhinõuded rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetest lähtuva raamatupidamise korraldamiseks ja finantsaruandluse koostamiseks. 2016. aastani kehtinud raamatupidamise seadus ei eristanud ettevõtjaid suuruse järgi. 2016. aasta alguses jõustus uuenenud Raamatupidamise seadus ning võeti kasutusele ettevõtete liigitus ja uuendused majandusaasta aruande esitamisel. Euroopa Liidu finantsaruandlust reguleerib Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2013/34/EL. Eestis arvestusala puudutav regulatsioon vajab kaasajastamist ja Euroopa Liidu õigusega kooskõlla viimist ning Raamatupidamise seaduse muutmine realiseerib arvestusala valdkonna kaasajastamise plaani. (Veskioja 2015)

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2013/34/EL kohaselt määratlevad liikmesriigid mikroettevõtjaid kui ettevõtjaid, kes oma bilansipäeval ei ületa kolme järgmise kriteeriumi seast vähemalt kahte piirmäära (Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv):

- a) bilansimaht: 350 000 eurot;
- b) netokäive: 700 000 eurot;
- c) keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul: 10.

Samas tuleb märkida, et need karakteristikud on vaid soovitusel ja ei ole rangete reeglitenä liikmesriikidele mõeldud. ELi liikmesriigid võiksid kasutada madalamat

kriteeriumit või ainult üht kriteeriumit, nagu töötajate arv. See on eriti huvitav vaadata kuidas ELi liikmesriigid eristavad mikroettevõtteid (vt tabel 1). (Sačer *et al* 2015)

Tabel 1. EL liikmesriikide mikro-majandusüksused siseriiklikes õigusaktides

EL liikmesriik	Mikroettevõtja töötajate arv / netokäive/ bilansimaht
Tšehhi Vabariik, Saksamaa, Ungari, Poola, Slovakkia	10 / \$2.6 m / \$2.6
Taani	10 / \$1.7 m / \$0.7
Eesti	10 / \$0.8 m / \$0.4
Rumeenia	10 / - / -

Allikas: (IFAC)

Eestis uue seadusega määrati mikroettevõtja kriteeriumid. Mikroettevõtjaks peetakse osaühingut, mis vastab aruandeaasta bilansipäeval kõigile järgmistele tingimustele (Raamatupidamise seadus 2002):

- a) varad kokku kuni 175 000 eurot;
- b) kohustused ei ületa omakapitali;
- c) osaühingu ainuosanik on ka juhatuse liige;
- d) osaühingu müügitulu aruandeaastal kuni 50 000 eurot.

Suurbritannias aruandluse mõistes mikroettevõtja on äriühing, kellel on täidetud kaks näitajat kolmest (The Financial Reporting Faculty 2015):

- a) netokäive kuni 632 000 naela (u 877 000 eurot);
- b) bilansimaht: kuni 316 000 naela (u 444 000 eurot); valuutakurss €1 = £0.85995
- c) keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul: kuni 10 töötajat.

Mis samuti erineb Euroopa Komisjoni definitsioonist ning nõuded on rangemad.

Probleemiks on see, et ei eksisteeri ühtset globaalset mikroettevõtja määratlust, mis hõlbustaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ettevõtluskeskkonna ja arvestuskeskkonna reguleerimist rahvusvahelisel tasandil. Käesoleva töö autor antud töös hakkab kasutama Euroopa Komisjoni SME määratlust.

1.2. Finantsaruandluse tähtsus ja koostamise põhimõtted

Majandusaasta aruande esitamine on juriidiline kohustus, samuti see võimaldab jälgida äriühingu elujõulisust. Läbipaistev ja korrektne majandusaasta aruanne, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruannet ja tegevusaruannet, on ettevõtte tervisekaart. Seal on ära toodud kogu vajalik informatsioon, mis lubab ettevõtte finantsseisundist õiglast üldpilti kätte saada. Lai ring aruande kasutajaid saab sellist informatsiooni oma majandusotsuste tegemisel kasutada. (Vainula 2015)

Finantsaruanded on põhivorm raamatupidamisandmete esitamiseks ja nad eeldavad ettevõtte majandusliku seisundi, tulemuslikkuse ja rahavoogude teavet. Finantsaruandluse kvaliteet tuleneb raamatupidamise normidest. (Luta 2014)

Tegevusaruande olulisus seisneb selles, et see on üks võimalustest anda ülevaade ettevõtte senisest käekäigust ning samas avada ka tulevikuplaane. See on hea võimalus avaldada muljet võimalikele investoritele, samas ka, olemasolevatele ja tulevastele töötajatele ning muidugi anda signaale teistele turuosalistele. Võib julgelt öelda, et tegevusaruanne on ettevõtte visiitkaart ning ettevõtte juhtkond peab panustama sellesse. Tegevusaruanne info avalikustamisel suur tähtsus ettevõtte maine kujundamisel. (Vainula 2015)

RPSi kohaselt raamatupidamise aastaaruande, mis koosneb põhiaruannetest, eesmärgiks on anda õige ja õiglane ülevaade raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest. Rahavoo eelarvestamine ja planeerimine näitab firma eeldatavate laekumiste ja maksete aja- ja asjakohasust ning toimumise kindluse ja ebakindluse ulatust. (Raamatupidamise seadus 2002)

Finantsaruanded näitavad ka juhtkonna oskust kasutada tema kätte usaldatud ressursse. Selle eesmärgi täitmiseks annavad finantsaruanded informatsiooni ettevõtte (Raamatupidamise seadus 2002):

- varade;
- kohustiste;
- omakapitali;
- tulude ja kulude;
- rahavoogude kohta.

2016. aastani kehtinud raamatupidamise seadus ei eristanud ettevõtjaid suuruse järgi ning nõudis mikroettevõtetelt kui ka kõigilt raamatupidamiskohustuslastelt lõppenud

majandusaasta kohta koostama raamatupidamise aastaaruannet, mis omakorda sisaldab bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet ning kohustuslikke lisasid, ja tegevusaruannet. 1. jaanuaril 2016 jõustunud raamatupidamise seaduse muudatused toovad kaasa mikroettevõtjatele halduskoormuse vähenemine.

Muudetud mikroettevõtja aruanne koosneb kasumiaruandest ja kuni kolmest lisast. Seega muutus aruande koostamise põhimõtte. Varem kehtinud põhimõtte "õige ja õiglane kajastamine" asendub põhimõttega "asjakohane ja tõepärane esitus". Asjakohane on info, mille põhjal langetatakse otsuseid ning selline info omab prognoosiväärtust, kinnitavat väärtust ning on oluline. Tõepärane on info, mis on täielik, neutraalne ja veavaba. Asjakohasust ja tõepärasust suurendavad ka sellised kvantitatiivsed tunnused, nagu mikroettevõtte aruannete suurenenud võrreldavus, kontrollitavus, asjakohasus ning arusaadavus. (Nõmmiste, Greenbaum 2016)

Tabelis 2 toob bakalaureusetöö autor võrdluse seni kehtinud ja praeguse raamatupidamise seaduse vahel:

Tabel 2. Aruannete koostamise tingimused

Aasta	Ettevõtja kategooria	Majandusaasta aruande avaldamine	Põhimõte
2002 - 2015	Raamatupidamiskohustuslane	4 põhjaruannet + lisad + tegevusaruanne	Õige ja õiglane kajastamine
2016	Mikroettevõtja	Bilanss + kasumiaruanne + kuni 3 lisa	Asjakohane ja tõepärane esitus

Allikas: (Autori koostatud)

Majandusaasta aruande informatsioon aitab kasutajatel prognoosida ettevõtte tulevase rahavoogusid ning raha ja raha ekvivalentide tekitamise ajastust ja kindlust, informatsioon aitab asjatundjal teha mõistlike järeldusi. Infotarbijad erinevatel põhjustel on huvitatud, kuidas majandusüksus raha teenib ja kasutab. Rahajääk, laekumised ning väljamaksud määravad majandusüksuse maksevõime olevikus ja tulevikus.

1. jaanuaril 2016 jõustunud raamatupidamise seaduse järgi oli vähendatud

mikroettevõtete halduskoormus. Muudatuste juhtmõtteks oli suurendada avalikkusele suunatud mikroettevõtte arvestusalase info kvaliteeti ja võrreldavust.

1.3. Lihtsustatud aruandluse eesmärgid

26. juunil 2013 Euroopa Parlamendis oli võetud vastu uuenenud raamatupidamise direktiiv 2013/34/EL, mis puudutab finantsaruannete ja konsolideeritud finantsaruannete lihtsustamist ning auditeerimiskohustust.

Uuenenud direktiivi põhiline eesmärk on väikeste ettevõtjate, mis moodustab 99% Eesti ettevõtjatest, halduskoormuse vähendamine ja aruannete võrreldavuse suurendamine ning finantsaruannete selguse tõstmine kogu liidu piires, samas hoides finantsaruandluse kvaliteeti kõrgel tasemel (Baltic News Service 2013). Direktiivi egiidki on Euroopa Komisjonil “Kõigepealt mõtle väikestele” (Ligi 2013).

Euroopa Komisjoni ettepanekust kehtestada nn “Minirežiimi” loodetakse et ettevõtjad saaksid raamatupidamiskulude pealt kokku hoida ning kokku saavutada 1,7 miljardit eurot kokkuhoidu (Arvamuse... 2013).

Raamatupidamise Toimkonna eelnõu kohaselt raamatupidamise seaduses (RPS) tulevad muudatused. Lühendatud mikroettevõtja aruanne peab koosnema bilansist, kasumiaruandest ja RTJ 15.63 sätestatud lisadest, välja on jäetud rahavoogude aruanne, omakapitali muutuste aruanne ning tegevusaruanne. Kohustuslikud aastaaruande lisad mikroettevõtjal on järgmised (Veskioja 2015):

- tingimuslike kohustuste ja eraldiste kogusumma;
- kohustised, mille täitmise kohta on ettevõtja andnud tagatise, ning antud tagatise liik ja kirjeldus;
- tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmele makstud ettemaksed ning antud laenude summa, sealhulgas laenu tagasimaksmise, mahakandmise või loobumise summa, samuti maksetähtajad ja intressimäärad ning muud olulised tingimused;
- omandanud või tagatiseks võetud oma osade või aktsiate arv ja nende nimiväärtus ning osade või aktsiate eest makstud tasu suurus ja nende omandamise või tagatiseks võtmise põhjus.

Olemasolevate direktiivide läbivaatamise eesmärgiks oli eelkõige nende uuendamine, finantsaruandluse selguse ja võrreldavuse suurendamine. Eestis lühendatud finantsaruandluse

kasutuselevõtu põhimõtteks on tasakaalu tagamine mikroettevõtete halduskoormuse ja saadava kasu vahel. Kõige suurema osakaalu Eestis moodustavad mikroettevõtted. Seega on väga oluline sõbraliku ärikeskkonna luua Eesti majanduskasvu ja töökohtade loomise jaoks. See loodetakse saavutada tänu mikroettevõtjate halduskoormuse vähendamisele ehk vähendatud avalikustava teabe mahule. Lihtsustatud aruandlus annab võimaluse mikroettevõtjatele raamatupidamiskulude pealt kokku hoida ning seega teha ettevõtlusega tegelemist atraktiivsemaks.

1.4. Lühendatud aruande tagajärjed

Kaubanduskoja juhi Mait Paltsi sõnul võib plaan lõdvendada väikefirmade aastaaruande esitamise kohustust tekitada suure kahju. Ta lisas, et ettepanek ei arvesta Eesti tingimusi ja ettevõtete suurust ning oodatav halduskoormuse vähendamine võib kokkuvõttes mõjuda negatiivselt. Oleks kaotatud oluline väärtus, millega Eestis kõik on juba harjunud. Äri peab olema läbipaistev ja kaasnevad riskid kontrollitavad. (Jakobson 2013)

Raamatupidamise Toimkonna hinnangul samuti jääb direktiiv Eestile mitmel objektiivsel põhjusel sobimatuks. Eesti hinnangul halduskoormus ei vähene, aga minimaalse aruandluse jõustumisega andmete kättesaadavus muutub keerulisemaks (Raamatupidamisdirektiiv... 2013). Eestis on juba kõik tehtud aruandluse lihtsustamise jaoks, riik on loonud maailmas unikaalse ettevõtlusportaali, kus ettevõtte saab aruande mugavalt esitada ning see on kättesaadav teistele ettevõtjatele ja riigiasutustele. Seega ei vähendaks direktiiv Eestis oluliselt ettevõtete halduskoormust, sest peamine aja kokkuhoid on tänu e-aruandlusele juba saavutatud. (Ligi 2013)

Andmete mahu vähenemisega raskused võivad esile kerkida. Rahandusminister Jürgen Ligi seletab “Kui oluline hulk andmeid aastaaruandes mitteesitatavaks muuta, tuleb riigil küsida andmeid juurde, sest muidu jääb enamik Eesti majanduskäibest täpse kajastuseta.” (Ligi 2013)

Kaubandus-tööstuskoja, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtete Assotsiatsiooni, audiitorkogu, raamatupidamise toimkonna ja raamatupidajate kogu arvamusel halduskoormuse kahanemine on väheoluline ning nad on mures ettevõtluskeskkonna läbipaistvuse halvenemise, finantsaruannete kvaliteedi languse ja selle majandusliku mõju üle, mis väikeettevõtete suure osakaalu tõttu Eesti majanduses (Hankewitz 2013). Sellel ajal kui

Euroopas on mikroettevõtjate osakaal väikeettevõtjate seas 78%, on see protsent Eestis lausa 95. Euroopa enda pisiettevõtjate osakaal on liiga suur sellise sammu astumiseks. Mida rohkem on infot ettevõtte kohta, seda avatum ja konkurentsivõimelisem on ärikeskkond. (Arvamuse... 2013)

Lihtsustatud finantsaruandluse tingimustes ettevõtetele liisingu ja järelmaksu andmine muutub keerulisemaks. Ernst & Young Baltic ASi partner ja maksukonsultant Ranno Tingas ütles, et “Niisugustel tingimustel oleks väga keeruline anda ettevõtetele liisingut või järelmaksu. Milliste andmete pealt krediitiasutused neid otsuseid teeks?” Tingase sõnul oleks hakatud aruandeid juurde tellima. Samuti ta ütles, et kui oma majandusinfot peavad avalikustama vaid väga suured äriühingud, läheb majanduskeskkond hägusemaks. (Ligi 2013)

Kommertspanku koondav pangaliidu ja selle liikmete hinnangul ei ole direktiiviga ettevõtetelt nõutav finantsaruannete minimaalne detailsuse tase reeglina piisav laenu väljastamiseks. Kui äriühingute finantsiline läbipaistvus pankade jaoks direktiivi rakendamise tagajärjel väheneb, toob see endaga tõenäoliselt kaasa ka pankade suurema ettevaatlikkuse laenuaotlejate rahastamisel ja seega tervikuna laenuvõimaluste mõningase halvenemise kõigi ettevõtete jaoks. Pealegi, laenata kavatsevad ettevõtted peavad pangale ikka aru andma, sest teisiti pole pangaga võimalik tehinguid teha. (Ligi 2013)

Rahandusministeerium on seisukohal, et vähenev läbipaistvus avaldab mõju finantseeringute kaasamisele, laenuportfelli kvaliteedile ning seeläbi krediidikulukusele. Ettevõtete läbipaistev ja kvaliteetne aruandlus on olnud üks Eesti majanduse konkurentsieeliseid, mis lühendatud aruandluse tagajärjel oleksid kaotatud. Tulemuseks on probleemid kapitali kaasamisel, nii kättesaadavuse kui kapitali hinna aspektist. (Baltic News Service 2013)

Rahandusministeerium tegi järelduse, et esialgu eesmärgiks on ettevõtja elu lihtsamaks teha, kuid tegelikkuses see ilmselt nii ei ole (Arvamuse... 2013). Minimaalne aruandlus muudaks ettevõtja igapäevase aruandluse oluliselt lihtsamaks, jättes rohkem aega põhitegevuseks, ettevõtte arendamiseks ja kasvatamiseks. Samuti julgustab see järjest enam inimesi ettevõtlusega alustama. Luues lihtsam keskkond ja pinnas mikroettevõtete tekkeks motiveerime noori juba varajases gümnaasiumieas või ülikooli esimestel aastatel proovima kätt ettevõtluses. (Palling 2015)

Selle tagaküljeks on see, et ükski ettevõtja ei toimetata vaakumis, vaid teeb koostööd partneritega ning isegi konkurentidega. Partnerite ja konkurentide majandusaasta aruannete

olemasolu ja avalik kättesaadavus aitavad partnerite tausta kontrollida ja konkurentide võimekust hinnata, et oma strateegiat tulemuslikumalt kujundada. Majandusaasta aruande kokkupanemine on kasulik ka ettevõtjale endale, aruanded aitavad tuludel-kuludel silma peal hoida ja majandada. (Arvamuse... 2013) Direktiiv ei vähendaks Eestis oluliselt ettevõtete halduskoormust, sest peamine aja kokkuhoid on tänu e-aruandlusele juba saavutatud (Raamatupidamisdirektiiv... 2013).

Lisaks muret teevad statistikaaruanded. Eesti ettevõtjatele ei tee praegu muret mitte niivõrd majandusaasta aruannete koostamine, vaid pigem kõikide muude jooksvate statistiliste andmete esitamise nõue. Nende esitamise vähendamist komisjon ette ei pane, pigem tuleb statistilisi andmeid ettepaneku kohaselt esitada varasemast rohkem. See hakkaks samuti röövima lisaega ja energiat. (Arvamuse... 2013)

Soov võtta kasutusele lihtsustusi on sisuliselt mõistetav, aga võib tekitada Eestile suure kahju. Minimaalse aruandluse jõustumisega halduskoormus ei vähene, võrreldavust majandusaasta aruandest saadava teabe sisu osas ei saavutata, aga vastupidi ettevõtete tegevus muutub läbipaistmatumaks, kuna avalikku teavet on vähe ning selle kvaliteeti on seejuures keeruline hinnata. Maksuõigusrikkumiste väljaselgitamisel väga oluline roll ettevõtjate finantsnäitajate omavahelisel võrdlusel. Ühesugune info esitamise kohustus võimaldab analüüse teostada kõigi ettevõtjate osas samalaadsele informatsioonile tuginedes ning see tagab ettevõtluskeskkonna usaldusväärse ja läbipaistvuse parema kaitse.

1.5. Mikroettevõtete aruandluse arendamine Euroopa tasandil

Katse vabastada mikro-majandusüksusi mõnedest kohustustest see on üks tähtsamaid meetmeid halduskoormuse vähendamiseks Euroopa Liidus (Allowing...). See võeti vastu pärast pikki ja keerulisi arutelusid ELi institutsioonides, eelkõige nõukogus. Avalik arutelu võimalikest meetoditest majanduskeskkonna lihtsustamiseks äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas juba 2007. aastal on näidanud, et 59% vastustest, peamiselt ettevõtted ja riigiasutused, toetasid sellist ettepanekut (Impact...).

Kuigi Euroopa Parlament nõustus komisjoni ettepanekuga ning nõukogu nõustus ainult teatud koormavate direktiivide sätete vabastusega. Alguses komisjon on teinud ettepaneku, et mikro- majandusüksuste lihtsustuste rakendamine on liikmesriikide jaoks

võimalus, mitte kohustus. See võimaldab liikmesriikidel kohandada kohustusi vastava riigi olusid arvestades. (Allowing...)

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate sõbralik ärikeskkond, nii ELi tasandil kui ka liikmesriikides, on oluline majanduskasvu ja töökohtade loomise poolest Euroopas. Mõnedel tegevusaladel VKEd moodustavad üle 70% kõikidest töökohtadest. Vastav arvestuspõhine informatsioon on oluline äri eduka juhtimise jaoks mõlematel juhtudel, kas tegemist on suure või väikese ettevõttega. Finantsaruannete ettevalmistamine on tuvastatud kui üks väga koormav kohustus ettevõtetele, eriti VKEdele. Väikesed ettevõtted sagedamini kokku puutuvad suuremate arvestusala raskustega võrreldes keskmise suuruse või suurettevõtetega. Seega, kõiki vajalikke meetmeid tuleb rakendada, et aidata VKE-del vältida suuri kulusid. (Allowing...)

Finantsaruandlus hõlmab (Luta 2014):

- Kulud, mis on seotud finantsteabe tootmise, trükkimise ja avaldamisega; -
Auditeerimisega seotud kulud;
- Võimalikud kulud seotud konkurendi teave avastamisega;
- Kulud, mis on seotud õiguslike nõuete järgimisega.

Paljud neist kuludest on fikseeritud ning ei muutu proportsionaalselt ettevõtte suuruse kasvuga, seega need kulud on suurema tähtsusega mikroettevõtte jaoks.

Finantsaruandluse ühtlustamine rahvusvahelisel tasandil tänapäeval on üheks tähtsamaks küsimuseks. Euroopa Ühenduste Nõukogus välja töötatud standartide eesmärgiks on ühtlustada raamatupidamise süsteeme, aruandeaasta finantsaruannete ettevalmistamist ja esitamist. Standardide kohaldamiseks peavad liikmesriigid esmalt lisama neid oma õigusaktidesse (Luta 2014).

Ühtlustamine on raamatupidamispraktika vastavuse suurendamise protsess, mille käigus seadistatakse piirangud ning nende varieeruvuse ulatus. Ühtlustatud standardid on loogilise vastuolu vaba ning tänu nendele paraneb erinevates riikides finantsteabe ühilduvus. (Lakmal 2014)

See on otstarbetult luua raamatupidamisstandardid, mis universaalselt kohaldatavad kõikides olukordades. Seetõttu raamatupidajad peavad raamatupidamise põhimõtteid arutada, mida nad peavad järgima. Rakendatud süsteemid mõjutavad majanduslikku efektiivsust ning erinevad rakendatud süsteemid on erineva mõjuga. Lahenduseks on võrrelda erinevate riikide lähenemist ning seejärel täiustada oma riigi süsteemi. (Lakmal 2014)

Parimad näited finantsaruandluse lihtsustamise suunas muudatuste rakendamisest on Saksamaa ja Suurbritannia. Maksimaalne lihtsustamine Euroopa raamatupidamisdirektiivi 2013/34/EL piires. (Allowing...)

Ühendkuningriigis läbiviidud küsitluse järgi enamik vastanutest toetavad eesmärgi lihtsustada finantsaruandluse nõudeid ja vähendada halduskoormust mikroettevõtete jaoks. Paljud vastajad aga väljendasid muret, mil määral need vabastused on efektiivsed selle eesmärgi saavutamisel. Kõik hoolega läbivaadatud vastused olid arutatud asjatundjate ja sektori partnerite vahel. Seega Suurbritannia valitsus tegi järelduse, et mikroettevõtete lühendatud finantsaruandluse vorm ei ole sobivaks lahenduseks kõigile mikromajandusüksustele. On selge, et mikroettevõtete omanikud ja juhid peavad hindama vähenenud avalikustamisega võimalikku mõju enda firmale ja otsustada ise, missuguse vormi finantsaruanne - mikro-, väike- või täis - vastab kõige paremini nende ettevõtte vajadustele. Valitsus otsustas, et on vaja pakkuda võimalust mõnedele väikestele ettevõtetele teha oluliselt lihtsustatud raamatupidamist, kui sellest piisab ning vastab selle äri vajadustele ja rahuldab aktsionäride või investorite vajadusi. Kõik mikroettevõtte vabastamise osad on üle võetud Ühendkuningriigi seaduses, aga järgmiste eranditega. Valitsus ei hakka rakendama need direktiivide osad, kus on kõrvaldatud ettemaksete, viitlaekumiste ja viitvõlade ja ettemakstud tulude esitamise nõuded. (Government response 2013)

Suurbritannia asjatundjate arvutuste järgi ettevõtte otsesed ärikulud, mis hõlmavad raamatupidaja ning mikroettevõtte kulusid, on võrdsed £ 0,45 milj aastast. Lisaks ettevõtete kulutustele kindlaks määrati hinnangulised kasutatud tarkvara süsteemide uuendamise kulud, need on £200,000. Samas riigi analüüsi käigus selgus, et tänu mikroettevõtete (6%) vabastusele need kulud hüvitatakse, kuna mikroettevõtja muutub enesekindlamaks ning hakkab teha oma firma aruandlust ise, mitte kutsutud raamatupidaja abil. (Government response 2013)

2013/34/EL direktiivi mõju on oluliselt vähendanud Suurbritannias, kuna Suurbritannias on juba kasutati võimalust vabastada mikroettevõtted täieliku finantsaruandluse koormusest 2012/6 / EL direktiivi alusel (Government response 2013). Viimastel aastatel on teatud edu finantsaruandluse regulatsiooni lihtsustamises on juba saavutatud. Mikroettevõtted on peamiselt kohalikud, väiksema töötajate arvuga ning tihti selle ettevõtte juhatajaks on sama isik, kes on selle ettevõtte omanik. Seega edasine eeskirjade lihtsustamine on vajalik. See väide on kinnitanud ka Horvaatia uuringu tulemustega.

Mikroettevõtete vabastamine finantsaruandluse kogu mahust kulu seisukohalt tundub põhjendatuna. (Sačer *et al* 2015)

Lihtsustatud finantsaruandlus võib vähendada regulatiivse koormuse mikroettevõtjate jaoks. Teatud uurimismeetodite kasutades kontrolliti hüpoteesi mikroettevõtete lihtsustatud finantsaruandluse kohta. Tulemused kinnitasid, et lihtsustamine toob endaga kaasa kulude vähenemist finantsaruannete koostamisel. Teiseks järelduseks oli see, et lihtsustamine ei vähenda oluliselt andmete kvaliteeti, mis kasutatakse otsuste tegemiseks. Kokkuvõtvalt teooria ja praktika kinnitas vajadust raamatupidamiseeskirjade täiendavat lihtsustamist mikroettevõtjatele. Mikroettevõtja kategooria ei ole veel ametlikult Horvaatia finantsaruandluses tunnustatud. (Sačer *et al* 2015)

Saksamaa rakendas direktiivi kasutades samu piirmäärasid mikroettevõtete kindlaks määramiseks. Saksamaa on kasutanud võimalust valmistada lühendatud bilansi ja lühendatud kasumiaruande. Saksamaal direktiivi ülevõtmisest tulenev aastane säästuvõimalus hinnanguliselt võrdub 36 miljoni euroga ja ühekordne lisakoormus ettevõtjatele maksab 9 miljonit eurot, mis tuleneb ettevõtete vajadusest muuta oma raamatupidamise süsteemi. See säästuvõimalus põhineb eeldusel, et rohkem kui 500000 ettevõtjatel on õigus kasutada uusi lühendatud aruandluse võimalusi (Allowing...).

Ramonia Neag arvates on mikroettevõtete lühendatud finantsaruandlus ei peaks olema kohustuslik kõikidele asutustele. Tema seisukohalt majandusüksustel peaks olema võimalus kasutada erinevaid raamatupidamisreegleid, isegi riikliku seadusandlusel, selle valiku peamiseks kriteeriumiks peaks olema ettevõtete suurus. Ei ole raske raamatupidamist lihtsustavat eeskirju väljastada riiklikul tasandil, aga kõigepealt õigusaktides peaks mikroettevõtte definitsioon kindlaks määratud. Finantsaruannete valdkonna testimine võiks olla parimaks otsuseks. (Neag 2009)

Uuringutest finantsaruandluse lihtsustamise eesmärgiga selgub, et mikroettevõtete lühendatud finantsaruandluse vorm ei ole sobivaks lahenduseks kõigile mikromajandusüksustele. Seega mikroettevõtete lühendatud finantsaruandlus ei peaks olema kohustuslik kõikidele asutustele. Aruannete koostamise paindlikkuse suurendamine võimaldab mikro-ettevõtetele valida oma finantsaruandluse vormi, mis kõige paremini sobib ettevõtte omaniku vajadustele. Teatud juhtudel lihtsustatud finantsaruandluse kasutuselevõtt tundub põhjendatuna, kuna võib vähendada regulatiivse koormuse mikroettevõtjate jaoks ning vähendada ettevõtte kulusid. Erinevate arusaamatuste vältimiseks ja läbipaistvuse

suurenemiseks tuleb õigesti tuvastada, millise minimaalse ettevõtte kategooria ja stsenaariumi järgi peab ettevõtja aruannet koostama.

Lühendatud aruandlus võiks tähendada seda, et tulevikus suur osa mikro-majandusüksustest võib vältida välise raamatupidamisteenuste kulusid. Samuti võib osutuda laiem kasu lihtsustamisest, sest mikroettevõtete kontod muuvad kasulikumad ja arusaadavamad huviliste jaoks. Selle tulemusena võib suurenedal alustavate ettevõtete arv.

2. UURING LÜHENDATUD FINANTSARUANDLUSELE ÜLEMINEKU KOHTA MIKROETTEVÕTJATE ARVAMUSTE PÕHJAL

Käesoleva bakalaureusetöö raames on autor läbi viinud uuringu mikroettevõtete seas. Teises peatükis selgitatakse esmalt uurimiseesmärk ja kasutatud metoodika, seejärel kirjeldatakse vastajate profiili ning antakse ülevaade saadud tulemustest. Lõpuks esitab autor uuringutulemuste põhjal omapoolsed järeldused ja ettepanekud.

2.1. Uuringu eesmärk ja metoodika

Antud bakalaureusetöö andmete kogumiseks ja analüüsi teostamiseks viis autor läbi kvantitatiivse uuringu. Uuringu tulemuste täiendamiseks oli läbi viidud 2 intervjuud. Uuringu eesmärk oli välja selgitada, kuidas mikroettevõtja suhtub lihtsustatud finantsaruandlusele üleminekusse. Kvantitatiivse uuringu meetodiks valiti veebipõhine küsitlus, mille eeliseks on suurema arvu vastajateni jõudmine ning mugavam analüüsi läbiviimine.

Küsimustik oli koostatud bakalaureusetöö autori poolt Google Forms keskkonnas. Keskkonna valikul autor lähtus küsimuste koostamise ja vastuste analüüsimise mugavusest. Küsimused töötati välja arvestades finantsaruandlust reguleerivast direktiivist 2013/34/EL tulevaid muudatusi raamatupidamise seaduses. Küsimustik sisaldas 11 küsimust, millest enamik oli valikvastustega.

Esimene küsitluse osa puudutas ettevõtte ning vastaja taustainfot nagu ettevõtte tegevusvaldkond, töötajate arv, vastaja positsioon ettevõttes, vastaja raamatupidaja kutse olemasolu. Teine küsitluse osa oli koostatud selleks, et aru saada kuidas mikroettevõtja hindab aastaaruande põhjaruannete vajalikkust. Hinnangu jaoks kasutati 5-astmelist Likerti skaalat, kus 5 tähendas täielikku nõusolekut ning 1 näitas, et pole üldse nõus.

Küsimustik on välja toodud lisas 1. Intervjuu raamatupidajaga on esitatud lisas 2 ning

intervjuu mikroettevõtte omanikuga lisas 3.

Küsimustiku ankeedid saadeti mikroettevõtetele 01.11.2015 - 01.02.2016, vastamiseks oli aega kuni 15.02.2016. Küsimustikule vastati anonüümselt. Kogutud andmete töötlus toimus Microsoft Exceliga. Tulemused kodeeriti ja alustati analüüsi. Tulemuste statistilisel analüüsimisel on kasutatud korrelatsiooni.

Intervjuude analüüsimiseks oli kasutatud võrdlev ehk Cross-Case analüüs, mille abil leitud juhtide vastustest märksõnu võrreldi ning vastandati tabelis. Autor tõi välja läbi viidud intervjuudest kogutud seisukohad ja lahendused seaduse kohaldamisel tekkinud küsimustele.

2.2. Uuringu valim

Uuringu üldkogumi moodustasid mikroettevõtted. Vastuste saamiseks küsimustik oli laiali saadetud mikroettevõtjatele, kelle kontaktandmed oli avaldatud internetis. Ankeedi täitmise tähtpäevaks laekus 104 ankeeti, millest 103 olid sobivad ning kuulusid lõplikku valimisse. Lõplikku valimisse võeti nende mikroettevõtjate vastused, kelle firma vastab Euroopa Komisjoni mikroettevõtte määratlusele. Selle kohta kontrollküsimused olid ettevõtte suuruse ja bilansimahu kohta.

Järgnevalt on käesoleva bakalaureusetöö autor esitanud vastanute jaotuse erinevate tegurite lõikes. Tabelis 4 on välja toodud ettevõtete arv suuruse järgi.

Tabel 4. Ettevõtete suuruseline jaotus

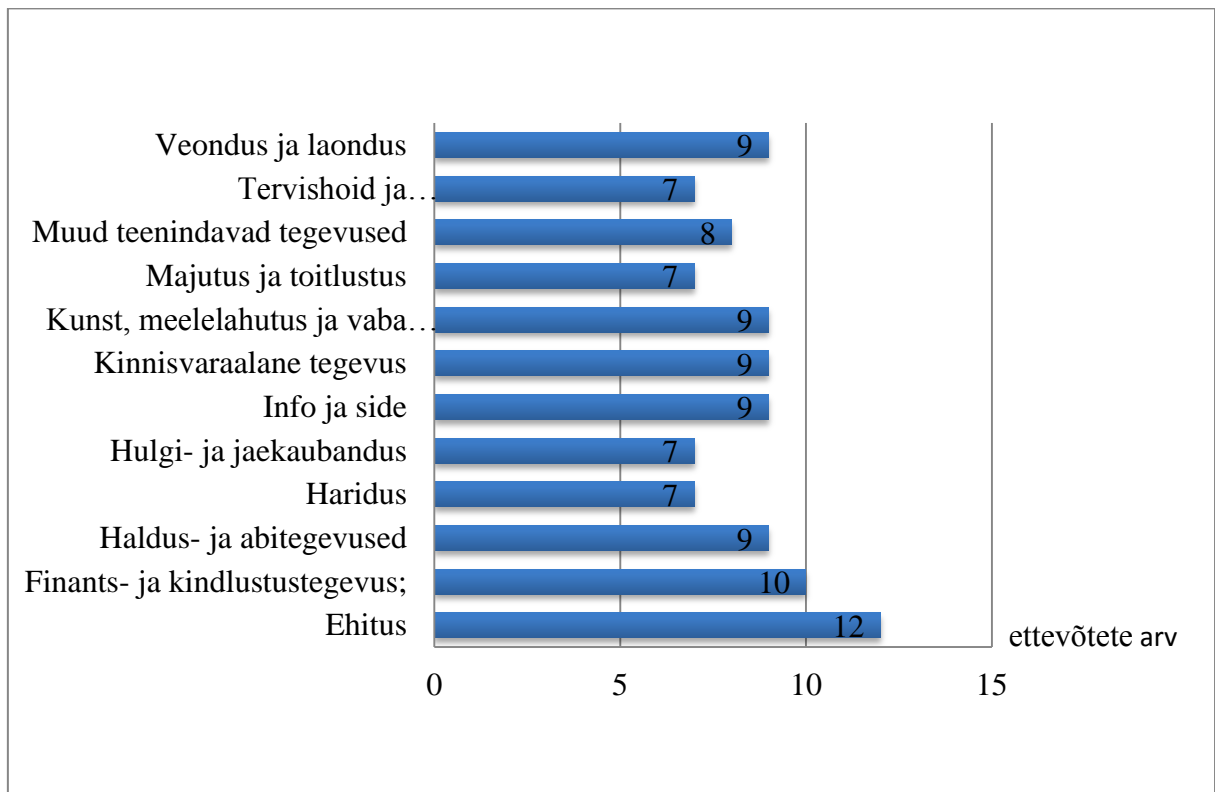
Ettevõtte töötajate arv (töötajat)	Esinemissagedus (korda)	Osakaal vastanutest (%)
1-3	30	29
4-6	51	50
7-10	22	21

Allikas: (Autori koostatud)

Küsitluses osalesid mikroettevõtted ning selliste firmade töötajate arv pidi olema kuni 10 inimest. Tabelist 4 on näha, et ettevõtted töötajate arvuga 4-6 töötajat kõige sagedamini esinevad, nende osakaal on 50%. Kõige vähem on vastajate hulgas ettevõtteid, kelle suurus on

7-10 töötajat (21% vastanutest).

Järgmisena toob autor välja vastanute mikroettevõtete tegevusvaldkonnad (vt joonis 1). Vastanute seas populaarseimaks tegevusvaldkonnaks kujunes ehituse valdkond. Vastanutest 12 ettevõtet tegeleb ehitusega, mis moodustab 12% vaadeldud 103 ettevõttest. Joonisel 1 on näha, et küsitluses osalesid ettevõtted erinevatest valdkondadest ning see hoiab küsitluse vastuste sõltuvuse ära ettevõtte tegevusharust.

Joonis 1. Ettevõtete jaotus tegevusvaldkondade järgi

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

Tabel 5 näitab vastaja positsiooni mikroettevõttes. Tabelist selgub, et kõige rohkem vastuseid laekus juhatuse liikmetelt (37%). Kolmandik ehk 33% vastanutest töötab raamatupidajana mikroettevõttes.

Tabel 5. Vastaja positsioon ettevõttes

Positsioon ettevõttes	Esinemissagedus (korda)	Osakaal (%)
Raamatupidaja	34	33
Osanik, aktsionär	31	30
Juhatuse liige	38	37

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

Järgnevalt bakalaureuse töö autor esitanud tabelis 6 vastanute raamatupidaja kutse olemasolu.

Tabel 6. Vastanute seas raamatupidaja kutse olemasolu

Kutse kirjeldus	Esinemissagedus (korda)	Osakaal (%)
Oman raamatupidaja kutset	43	42
Plaanin omandada raamatupidaja kutset	21	20
Ei oma raamatupidaja kutset	39	38

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

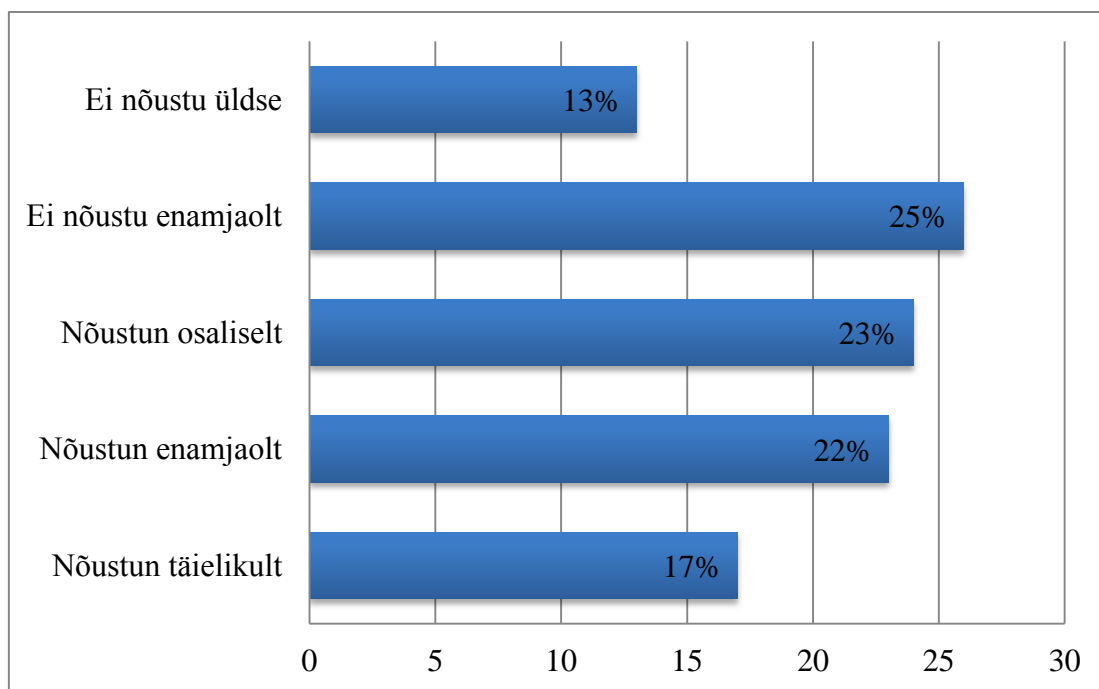
Vastanutest suurem osakaal omab raamatupidamisalast kutset (42%) ning 21 inimest on huvitatud selle saamisest ehk 20% vastanutest (vt Tabel 6). Raamatupidaja kutse olemasolu suuremal osal vastanutest eeldab läbimõelduid ja tõsikindlaid vastuseid, mis tõstab töö usaldusväarsust.

2.3. Aastaruande põhjaruannete tähtsuse hindamine

Uuringu esimeses osas bakalaureusetöö autor soovis välja selgitada, missugused aastaruande põhjaruanded omavad suuremat tähtsust mikroettevõtja jaoks. Tulemused on esitatud küsimuste kaupa. Teiseks hinnati raamatupidamise seaduse muudatuste rakendamise

vastavust mikroettevõtjate soovide ning ootustega.

Esimesena küsiti mikroettevõtjatelt, kas nad nõustuvad sellega, et mikroettevõtete majandusaasta aruande osas kohaldada raamatupidamisdirektiivis 2013/34/EL sätestatud lihtsustusi. Vastused sellele küsimusele on kajastatud joonisel 4.

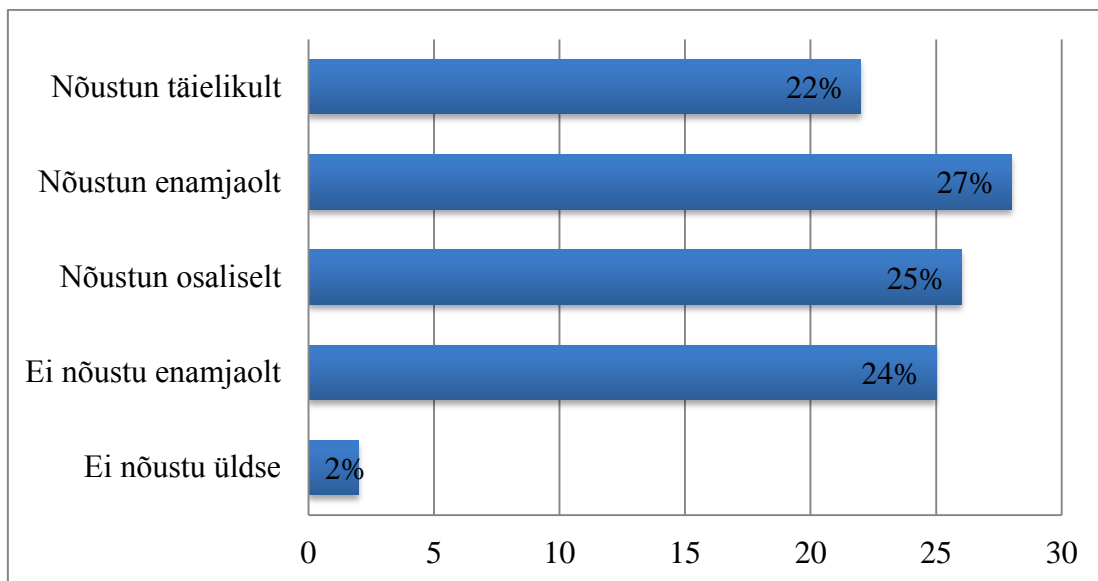

Joonis 4. Vastusevariantide osakaalud. Lihtsustuste vastuvõtmine

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

Läbiviidud küsitluse tulemused näitavad, et suurem osa vastanutest, mis moodustab 62%, toetab Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivis sätestatud lihtsustuste vastuvõtmist, vajadusel neid täiendades ja muutes. Negatiivsete vastuste osakaal on väiksem ning moodustab 38% vastanutest.

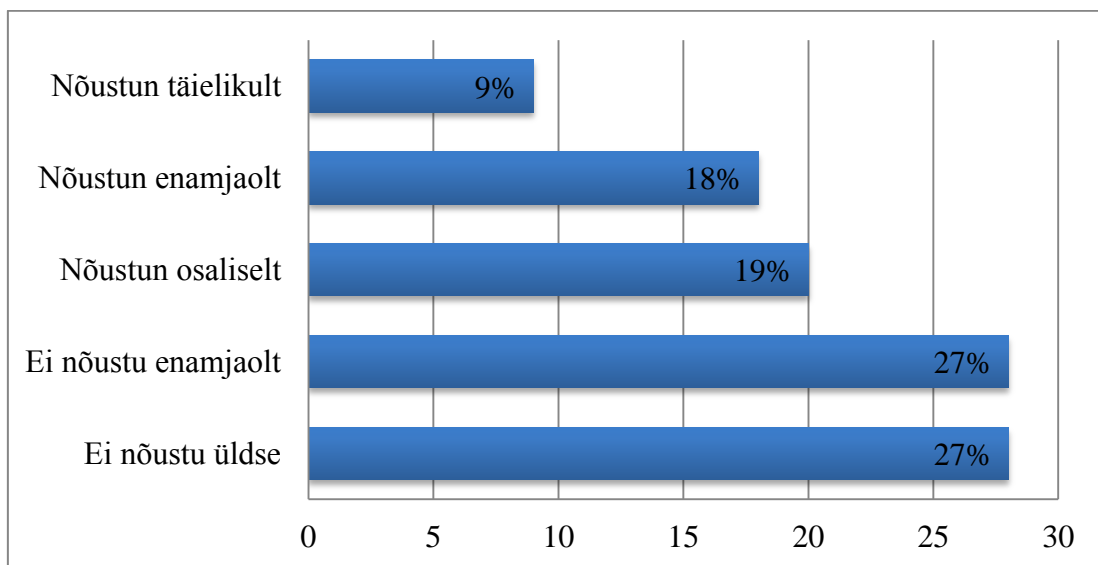
Põhjalikumate vastuste saamiseks lihtsustuste rakendamise küsimuses olid uuritud teised konkreetsemad küsimused koos vastanute osakaaludega. Rahandusministeeriumi ettepanekut kohaldada mikroettevõtete suhtes lühendatud bilansi ja kasumiaruande koostamise võimalust täiesti toetab 22% vastanutest, aga vastupidise otsusega vastuste osakaal on ainult 2% (vt joonis 5). Selle ettepanekuga mingil määral nõustub 74%.

Joonis 5. Vastusevariantide osakaalud. Lühendatud bilansi ja kasumiaruande koostamise võimalus

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

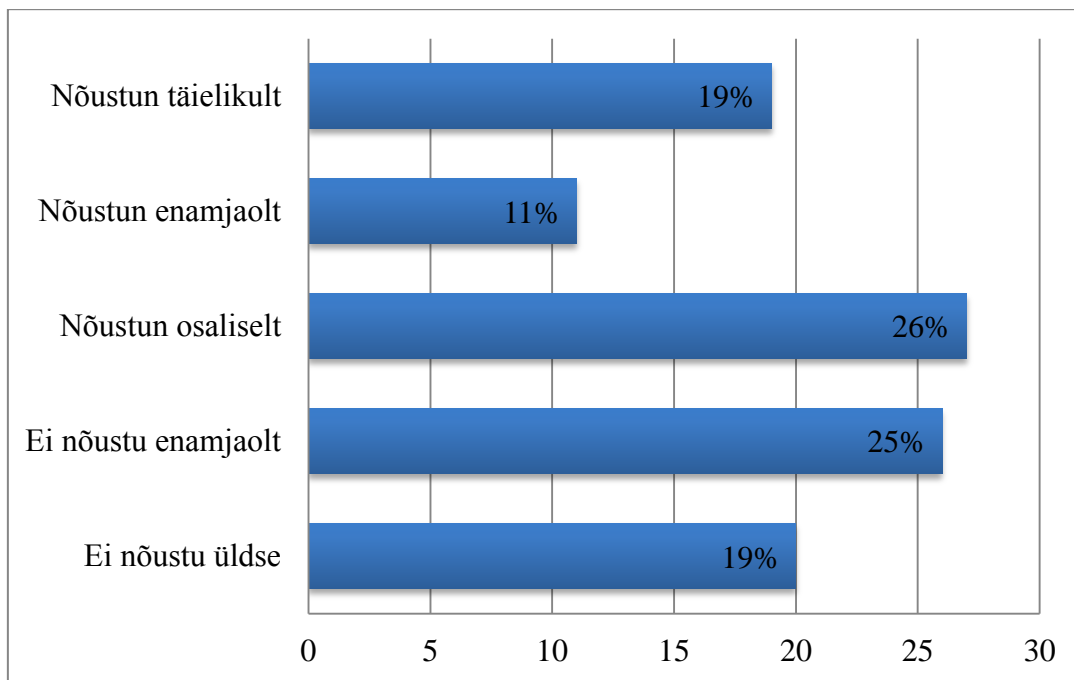
Ettepanekut vabastada mikroettevõtted tegevusaruande koostamise kohustusest täiesti toetab 9% vastanutest, negatiivsete vastuste osakaal on 27% (vt joonis 6). Selle ettepanekuga suurem osa küsitluses osalejatest ei nõustu ning seega võib järeldada, et mikroettevõtjad peavad tegevusaruande koostamise kohustust tähtsaks ettevõtte jaoks.

Joonis 6. Vastusevariantide osakaalud. Tegevusaruande koostamise kohustusest vabastamine

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

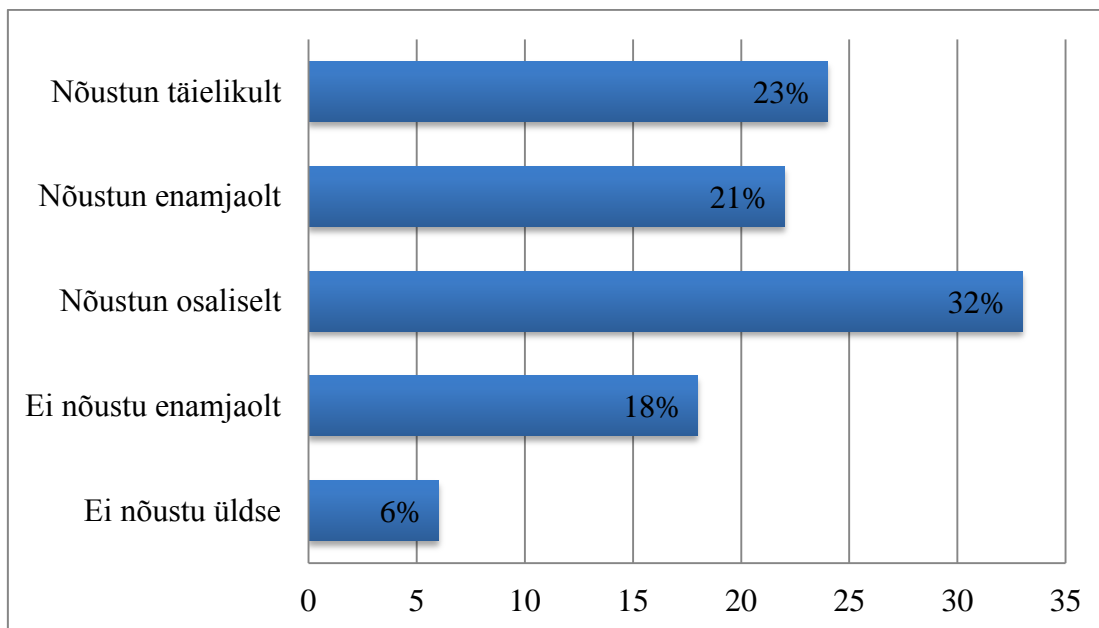
Ettepanekut vabastada mikroettevõtted rahavoogude aruande koostamise kohustusest täiesti toetab 19% vastanutest, mis võrdub samuti ka negatiivsete vastuste osakaaluga (vt joonis 7). Selle ettepanekuga mingil määral nõustub 56% ning 44% ei hakka seda toetama. Vastustest selgub välja, et suurem osa küsitletutest pooldab vabastamise ettepanekut, aga üsna suur ettevõtjate arv ei ole veel valmis rahavoogude aruande esitamisest loobuda.

Joonis 7. Vastusevariantide osakaalud. Rahavoogude aruande koostamise kohustusest vabastamine

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

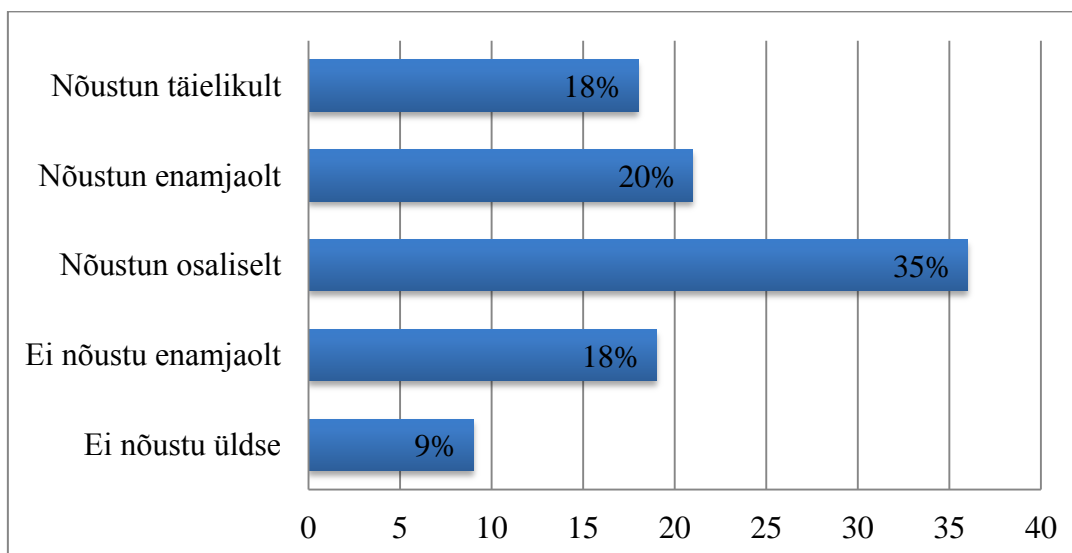
Samal viisil uurimistöö autor tegi selgeks omakapitali muutuste aruandesse suhtumist. Sellest vabastamise võimalust täiesti toetab 23% vastanutest, ei toeta ettepanekut 6% (vt joonis 8). Selle ettepanekuga nõustub suurem osa vastanutest.

Joonis 8. Vastusevariantide osakaalud. Omakapitali muutuste aruandest vabastus

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

Ettepanekut vabastada raamatupidamise aastaaruande lisade koostamise kohustusest täiesti toetab 18% vastanutest ning ei nõustu 9% (vt joonis 9). Selle ettepanekuga mingil määral nõustub suurema osakaaluga inimeste arv.

Joonis 9. Vastusevariantide osakaalud. Raamatupidamise aastaaruande lisade koostamise kohustusest vabastus

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

Täiendavalt vaadates korrelatsioonimaatriksit (vt tabel 7) on võimalik hinnata raamatupidamise seaduse muudatuste rakendamise põhjendatust võttes arvesse mikroettevõtjate ootusi. Korrelatsioonimaatriks näitab seoste tugevust lühendatud aruandluse vastuvõtmise otsuse ning erinevate lihtsustuste tüüpide vahel. Kõige tugevam seos on lihtsustuste rakendamise ning lühendatud bilansi ja kasumiaruande rakendamise vahel ($r=0,763$). Rakendatud uue raamatupidamise seaduse järgi lühendatud bilansi ja kasumiaruande kasutuselevõtt on täiesti õigustatud, see lahendus tuleneb ka autoriga läbiviidud küsitluse tulemusest.

Seoseid vaadates on näha, et kõikide sisendmuutujate vahel on positiivne korrelatsioon ning iga muutuja suurematele väärtustele vastavad teise muutuja suuremad. Lihtsustamist toetavad vastajad on nõus mingisugusel määral direktiiviga pakutud lihtsustust rakendama ning mõnest põhjaruandest loobuma.

Seoste tugevusi hinnates on nähtav ka kõige nõrgema tugevusega seos, lühendatud aruandluse vastuvõtmise otsuse ning tegevusaruande koostamise vabastuse vahel ($r=0,647$). Rakendatud uue raamatupidamise seaduse järgi tegevusaruande koostamise vabastus toetatud kõige vähema küsitlusele vastanute arvuga. Antud seos täiesti vastab olukorrale, et mikroettevõtjad peavad tegevusaruande koostamist tähtsaks ettevõtte jaoks ning seda kinnitab tegevusaruande koostamise kohta vastustes negatiivsete vastuste domineerimine.

Tabel 7. Korrelatsioonimaatriks

	Lihtsustuste rakendus	Lühendatud bilanss ja kasumiaruanne	Tegevusaruande koostamise vabastus	Rahavoogude aruande koostamise vabastus	Omakapitali muutuste aruande koostamise vabastus	Aastaruande lisade koostamise vabastus
Lihtsustuste rakendus	1					
Lühendatud bilanss ja kasumiaruanne	0,763	1				
Tegevusaruande koostamise vabastus	0,647	0,700	1			
Rahavoogude aruande koostamise vabastus	0,694	0,640	0,748	1		
Omakapitali muutuste aruande koostamise vabastus	0,7095	0,685	0,639	0,734	1	
Aastaruande lisade koostamise vabastus	0,706	0,681	0,676	0,672	0,681	1

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

2.4. Raamatupidaja kutse ja ettevõtte suuruse roll lihtsustatud aruandluse rakendamisel

Järgmisena soovis bakalaureusetöö autor selgitada välja missuguses sõltuvuses omavahel on raamatupidaja kutse olemasolu küsitluse vastajal, ettevõtte suurus ning senisest lühema finantsaruandluse rakendamine mikroettevõttes. Saada veel täpsemat informatsiooni selle küsimuse kohta aitab Cross- Case tabel, mis on tehtud läbiviidud intervjuude põhjal. Cross-Case tabeli andmed on toodud tabelis 9, kus on eraldi välja toodud kutselise raamatupidaja ja mikroettevõtte omaniku erinevad finantsaruandlusega seotud seisukohad.

Mõju kindlaksmääramiseks antud bakalaureusetöö selle alateema tegurite vahel kasutati korrelatsiooni tulemusi (vt tabel 8). Mõlemate sisendmuutujate vahel on negatiivne korrelatsioon ning mikroettevõtja raamatupidaja kutse olemasolu vähendab lühendatud finantsaruandluse rakendamise vajadust ($r=-0,282$), samuti ka lühema aruandluse kasutuselevõtt on negatiivses sõltuvuses ettevõtte suuruse kasvuga ($r=-0,091$). Ettevõtte suurenemisega ehk töötajate arvu kasvuga kaotab lihtsustatud finantsaruandlus oma tähtsust.

Tabel 8. Vastavad korrelatsiooni koefitsiendid

	Lühendatud finantsaruandluse rakendus
Raamatupidamise kutse olemasolu	-0,282
Ettevõtte suurus	-0,091

Allikas: (Autori koostatud küsitluse tulemuste põhjal)

Raamatupidaja kutse mõju leidis kinnitust lisaks küsitlusele Cross-Case tabelist. Mikroettevõtte omanik, kes ei oma raamatupidaja kutset, on nõus sellega, et majandusaasta aruande esitamine hakkab võtma vähem aega ning raamatupidamisega tegelev isik säästaks aega kulutatud finantsaruandlusele. Raamatupidamisega tegelev isik vastupidi väidab, et vastu võetud uuendustega on võimalik aega säästa, aga see ei ole nii suur kokkuvõtte raamatupidaja jaoks. Raamatupidaja sõnadest selgub välja, et mikroettevõtte omaniku jaoks, need muudatused kasulikuvad.

Tabel 9. Cross- Case tabel

Alateema	Raamatupidaja	Mikroettevõtte omanik
Kontakt finantsaruandlusega	Otsene, teen	Kaudne, tellin, vaatan
Finantsaruandluse vajadus	Omanikud, investorid, tarnijad, töövõtjad, maksuamet	Maksuamet, potentsiaalsed äripartnerid
Majandusaasta aruande esitamine	Töökohustus, regulaarsus	Raamatupidamisteenuseid pakkuv firma, aega säästmine, teadmiste puudumine
Senisest lühema majandusaasta aruande kasutamine	Raamatupidamisteenuste hinnad samad, dokumentide kogus ei muutu, tagasihoidlik aja kokkuvõtte, lihtsustus, atraktiivsus mikrofirmadele	Raamatupidaja aja kokkuvõtte, piisavate teadmiste puudumine, järgmisel aastal õigem arusaam

Allikas: (Autori koostatud intervjuude põhjal)

Raamatupidamisteenuste hinnad jäävad samale tasemele, aga mikroettevõtte aruandluse maht väheneb. Kogutud andmete põhjal võib väita, et mikroettevõtte omanikule on kasulikum enda firma finantsaruandlust ise teha, aga probleem on mikroettevõtja selle valdkonna teadmiste puudumisel, kuna ta ei oma raamatupidaja kutsealasi teadmisi ja oskusi. Mikroettevõtte omanikule, kellel puudub raamatupidamise kutse, on atraktiivsem ise hakata tegelema finantsaruandlusega kui jätkata osta seda teenust raamatupidamisteenuseid pakutavatest firmadest, mis on võimalik tänu lihtsustuste kasutuselevõtule.

2.5. Järeldused ja ettepanekud

Käesoleva bakalaureusetöö raames läbi viidud uuring andis töö autorile hea võimaluse selgitada, kuidas mikroettevõtja suhtub lihtsustatud finantsaruandlusele üleminekusse, uurida

missugused lihtsustused kõige rohkem mikroettevõtjad toetavad, millest on põhjustatud mõnede tegurite mõju lihtsustatud finantsaruandluse rakendamisel.

Uuringu tulemusena võib kokkuvõtvalt öelda, et mikroettevõtjatel on olemas arusaamatused senisest lühema majandusaasta aruande kasutamise tähtsusest, kuna ainult järgmisel aastal, kui kõikidel mikroettevõtjatel majandusaasta aruanne oleks tehtud, kujuneb õigem arusaam lihtsustuste mõjudest.

Uuringu esimeses osas selgus, et suurem osa vastanutest toetab Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivis 2013/34/EL sätestatud lihtsustuste vastuvõtmist ning minimaalse aruandluse režiimi jõustumist, vajadusel lihtsustusi täiendades ja muutes. Andmete põhjal autor teeb järelduse, et finantsaruandluse lihtsustuse rakendamine on teretulnud võimalus Eesti mikroettevõtjate jaoks. Ankeetküsitluste analüüsimisel selgub, et lühendatud bilansi ja kasumiaruande koostamise ettepanekut toetab kolm neljandikku vastanutest. Seega selle muutuse jõustumisega on täidetud suurema osa mikroettevõtjate soovid ning seaduse muutmise on õigustatud. Tegevusaruandest loobumine sai kõige vähem toetust. Vastajate negatiivsete vastuste osakaal selliste aruannete kohta oli suurem kui vabastust toetavate mikroettevõtjate arv. Selle vastuolu leevendab selline fakt, et lühendatud finantsaruandlus ei ole kohustus, aga on lihtsustuste kasutamise võimalus ning iga ettevõtte võib enda jaoks otsustada aastaaruande koostamise üle.

Uuringu teise osa analüüsi põhjal ilmnes, et ettevõtte suurenemisega ehk töötajate arvu kasvuga kaotab lihtsustatud finantsaruandlus oma tähtsust. Mida väiksem ettevõtte seda üsna suureks kujuneb mikroettevõtja jaoks fikseeritud raamatupidamisteenuste peale kulutatud raha hulk. Järelikult ettevõtete väiksema töötajate arvuga jaoks on kasulikum finantsaruandluse minimaalse režiimi kasutamine ning loobuda raamatupidamisteenuseid pakutavatest büroodest raamatupidamisteenuste ostmisest. Samuti raamatupidamise kutse puudumine soodustab lihtsustatud finantsaruandlusele üleminekut. Mikroettevõtja jaoks on soodsam endale ise aastaaruannet teha, raamatupidamisteenuste hinnad jäävad samaks, aga põhjaruannete esitamise kohustus väheneb.

Vastavalt uuringu tulemustele teeb autor mikroettevõtte lühendatud aruandluse edasise levikuks järgmised ettepanekud:

- Läbi viia koolitusi, kus hakati õpetama mikroettevõtete omanikele finantsaruannete koostamise aluseid.
- Koolitustel ja läbi erinevate meediakanalite pöörata mikroettevõtete omanike ning

inimeste, kes tahab ettevõtlusega hakata tegelema, tähelepanu mikroettevõtete eelistele, mis on saavutatud finantsaruandluse valdkonnas lihtsustuste rakendamise kaudu. Seega meelitada inimesi ettevõtlusega tegelema.

- Riik peaks jälgima rakenduvate nõuete tegelikku mõju, et vähenenud halduskoormus ei tooks senise läbipaistva ja lihtsa aruandlussüsteemi hääbumist.

KOKKUVÕTE

Viimasel aastakümnel on globaalset harmoniseerimist käsitlev arutelu kogu maailma finantsarvestuse reguleerijate vahel muutunud järjest tihedamaks. Seega on hakatud suuremat tähelepanu pöörama väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arvestuskeskkonna uurimisele ning arendamisele. Katse vabastada mikro-majandusüksusi mõnedest kohustustest see on üks tähtsamaid meetmeid halduskoormuse vähendamiseks Euroopa Liidus. Euroopa Liidu finantsaruandlust reguleerib Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2013/34/EL. Eesti praegune arvestusala puudutav regulatsioon vajab Euroopa Liidu õigusega kooskõlla viimist.

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks oli välja selgitada, kuidas mikroettevõtja suhtub lihtsustatud finantsaruandlusele üleminekusse. Eesmärgi saavutamiseks koostas autor finantsaruandlust reguleerivast direktiivist 2013/34/EL tulevaid muudatusi puudutava küsitluse. Ankeet jõudis vastajateni läbi e-posti aadresside. Lõplikku valimisse võeti nende mikroettevõtjate vastused, kelle firma vastab Euroopa Komisjoni mikroettevõtte määratlusele.

Esmalt analüüsiti uuringu tulemusi mikroettevõtte jaoks aastaaruande põhiaruannete tähtsuse suhtes. Tulemustest selgus, et enamik küsitletutest toetab lihtsustatud finantsaruandluse rakendamist. Lühendatud bilansi ja kasumiaruande koostamise ettepaneku jõustumisega suurema osa mikroettevõtjate soovid on täidetud ning seaduse muutmine on õigustatud. Rahavoogude aruandest loobumine sai kõige vähem toetust ning firma otsus sellest loobuda peab olema läbimõeldud.

Seejärel uuris töö autor kuidas mõjutab ettevõtte suurus ehk ettevõtte töötajate arv ning raamatupidaja kutse olemasolu lihtsustatud finantsaruandluse levikut. Uuringu teise osa analüüsi põhjal ilmnes, et ettevõtte suurenemisega kaotab lihtsustatud finantsaruandlus oma tähtsust. Teise mõju uurides selgus, et raamatupidamise kutse puudumine soodustab lihtsustatud finantsaruandlusele üleminekut. Mõlemad tegurid viitavad sellele, et lühendatud aruandlus võib aidata vältida välise raamatupidamisteenuste kulusid, mis mikroettevõtja jaoks märgatavalt suuremad kui suurettevõtte jaoks. Mikroettevõtja jaoks on soodsam endale ise aastaaruannet koostada.

Uuringul oli mitmeid piiranguid, millega tuleb arvestada enne üldistuste tegemist. Esiteks, et uus raamatupidamise seadus jõustus 1. jaanuarist 2016 ning on loomulik, et neid mõjusid hetkel on üsna keeruline hinnata, on võimalik ainult asjatundjate ja potentsiaalsete lihtsustatud aruandluse kasutajate tagasiside abil järeldusi teha ning mõjusid hinnata. Teine piirang oli vastajate arv. Küsimustikule vastas ainult 103 mikroettevõtet. Laekunud vastuste hulk ei võimaldanud teha väga põhjalikke järeldusi.

Mikroettevõtte lühendatud aruandluse edasise levikuks pakkus autor välja järgmised ettepanekud:

- Läbi viia koolitusi, kus hakati õpetama mikroettevõtete omanikele finantsaruannete koostamise aluseid.
- Koolitustel ja läbi erinevate meediakanalite pöörata mikroettevõtete omanike ning inimeste, kes tahab ettevõtlusega hakata tegelema, tähelepanu mikroettevõtete eelistele, mis on saavutatud finantsaruandluse valdkonnas lihtsustuste rakendamise kaudu. Seega meelitada inimesi ettevõtlusega tegelema.
- Riik peaks jälgima rakenduvate nõuete tegelikku mõju, et vähenenud halduskoormus ei tooks senise läbipaistva ja lihtsa aruandlussüsteemi hääbumist.

Autori hinnangul sai töö eesmärk täidetud, kuna tööülesannete lahendamisel probleeme ei tekkinud ning analüüsis saadi konkreetsed tulemused, mille põhjal töö autor sai teha olulisi järeldusi. Bakalaureusetööd saab edasi arendada mitmel moel. Esimene võimalus on suurendada valimit ja küsitleda veelgi rohkem mikroettevõtjaid. Teine võimalus on suurendada läbiviidud intervjuude arvu.

VIIDATUD ALLIKAD

Allowing Member States to exempt micro enterprises from certain provisions of the Accounting Directives. High Level Group on Administrative Burdens.

http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/admin_burden/docs/141007_abrplus_case_study_no_3_annual_accounts_micro_exemptions_final_en.pdf (02.05.2016)

Arvamuse kujundamine finantsaruannete kohta. (2013). Kokkuhoiu hinnaks osutub ärikeskkonna halvenemine.- *Äripäev*.

<http://www.aripaev.ee/uudised/2013/05/21/kokkuhoiu-hinnaks-osutub-arikeskkonna-halvenemine> (21.11.2015)

Baltic News Service. (2013). Eesti vaidlustab finantsaruannete direktiivi Euroopa Kohtus.

<http://www.rmp.ee/uudised/raamatupidamine/eesti-vaidlustab-finantsaruannete-direktiivi-euroopa-kohtus-2013-09-19> (16.11.2015)

Baltic News Service. (2013). Raamatupidamisdirektiiv on halb, aga selle vastu sõdima ei peaks.

<http://www.rmp.ee/uudised/raamatupidamine/pwc-raamatupidamisdirektiiv-on-halb-aga-selle-vastu-sodima-ei-peaks-2013-10-29> (16.11.2015)

Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL (05.11.2015)

Government response. (2013). Simpler financial reporting for micro- entities: The UK's proposal to implement the 'Micros Directive'.

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/237045/bis-13-1124-simpler-financial-reporting-for-micro-entities.pdf (21.11.2015)

Hankewitz, G. D. (2013). Eestile ei meeldi plaan väikeettevõtete aruandlust vähendada.- *Postimees*.

<http://majandus24.postimees.ee/1243560/eestile-ei-meeldi-plaan-vaikeettevotete-aruandlust-vahendada> (21.11.2015)

IAS1. Finantsaruannete esitamine. (2005).

<http://www.raamatupidaja.ee/uudised/2005/07/08/ias1-finantsaruannete-esitamine>
(18.11.2015)

Impact Assessment for the Commission proposal. (2009)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2009:0206:FIN:EN:PDF>
(02.05.2016)

Jakobson, K. (2013). Palts: kahju on väga suur.- *Äripäev*.

http://www.aripaev.ee/uudised/2013-05-22/mait_palts_kahju_voib_olla_vaga_suur
(16.11.2015)

Lakmal, D. (2014). Impact of International Accounting Harmonization.

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2387327 (02.05.2016)

Ligi, J. (2013). Äärmine lihtsus vaid mikrofirmadele.- *Äripäev*.

<http://www.aripaev.ee/uudised/2013/09/22/ligi-aarmine-lihtsus-vaid-mikrofirmadele>
(21.11.2015)

Luta, D. (2014). Present and future of national accounting regulations compliant with european directives.

<http://www.strategiimanageriale.ro/papers/140443.pdf> (02.05.2016)

Melnik, S. (2013). Uuenenud raamatupidamise direktiiv on Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud.

<http://www.rmp.ee/uudised/raamatupidamine/uuenenud-raamatupidamise-direktiiv-on-euroopa-parlamendi-poolt-vastu-voetud-2013-07-09> (16.11.2015)

Neag, R. (2009). IFRS for SMEs are an Accounting Solution for SMEs and Micro entities?

<http://www.wseas.us/e-library/conferences/2010/Tunisia/AEBD/AEBD-30.pdf> (01.12.2015)

Nõmmiste, M., Greenbaum, J. (2016). Mikro- ja väikeettevõtjate aruandlus muutub lihtsamaks.

<http://www.rmp.ee/raamatupidamine/raamatupidamine-yldiselt/mikro-ja-vaikeettevotjate-aruanalus-muutub-lihtsamaks-2016-02-02?Print=1&popUp=1> (01.05.2016)

Palling, K. (2015). Muudame mikro- ja väikeettevõtete elu lihtsamaks, päriselt!- *Eesti päevaleht*.

<http://epl.delfi.ee/news/arvamus/kalle-palling-muudame-mikro-ja-vaikeettevotete-elulihtsamaks-pariselt?id=71542411> (01.12.2015)

Raamatupidamise seadus. Vastu võetud Riigikogus 20. Novembril 2002. a – RT I, 2002, 102, 600.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/RPS> (18.11.2015)

Sačer, I. M., Dečman, N., Sever, I. (2015). The influence of accounting regulation simplification on the financial reporting of micro entities – the case of Croatia.

<http://dx.doi.org/10.1080/1331677X.2015.1084888> (05.11.2015)

The Financial Reporting Faculty. (2015). Micro-entities' accounts.

<http://www.icaew.com/~media/corporate/files/technical/financial%20reporting/financial%20reporting%20faculty/micro%20entities%20accounting%20exemptions%20faqs.ashx> (18.11.2015)

Vainula, E. (2015). Majandusaasta aruanne kui visiitkaart teie investorite jaoks.

<http://bdo.ee/2015/06/majandusaasta-aruanne2015/> (05.11.2015)

Veskioja, I. (2015). Ette kaotatud lahing: Euroopa kohtus alla jäämiseks oldi valmis.

<http://www.raamatupidaja.ee/uudised/2015/06/30/ette-kaotatud-lahing-euroopa-kohtus-alla-jaamiseks-oldi-valmis> (05.11.2015)

SUMMARY

SIMPLIFIED FINANCIAL REPORTING FROM THE MICRO-ENTITIES POINT OF VIEW

Kristina Kutšerenko

In the last decade, increased attention to discussion of global financial accounting regulation harmonization. Therefore, people started to pay more attention to exploration and development of small and medium-sized enterprises accounting environment. Attempt to make micro-entities free of some obligations, has one of the most important measures to reduce administrative burdens in the European Union. The European Union's financial reporting is regulated by the European Parliament and Council Directive 2013/34 / EU. Estonia's current accounting related regulation needs to be brought into line with European Union law.

The study consists of two substantive chapters. The first chapter gives an overview of micro- enterprise specification and changes related to the directive 2013/34/EU. This includes harmonization purposes and effects in Estonia and other European Union countries.

The second chapter contains a quantitative research. The aim of this study was to find out a micro-enterprise attitude to simplified financial reporting application. To achieve the goal of this study author conducted on-line survey, which was based on the EU Accounting Directive 2013/34/EU. E-inivitations with link to the questionnaire were sent to the micro-enterprises through the e-mails. The number of responses used in this survey is equal to 103 answers.

The results show that the majority of respondents supported a micro-enterprise simplified financial reporting application. All offered simplifications for micro-entities were supported, but renunciation of a cash flow statement received the least support in this study,

therefore entity's decision refrain from this should be considered. Then, the author examined the impact of the company's size and accounting education on spreading simplified annual report.

The study revealed that with an increase in workers in the enterprise simplified financial reporting loses its significance. In micro entrepreneur's opinion the lack of accounting education actively encourage a micro-enterprise simplified financial reporting application. Both of these factors suggest that the reduced reporting can help to reduce costs for micro entrepreneur significantly. Micro entrepreneur have more advantages of making the annual report by himself.

To a further spread of a micro-enterprise simplified financial reporting the author makes the following suggestions:

- Conduct trainings, where provide basis of preparing the financial statements.
- Through courses and media pay micro entrepreneur attention to the advantages of simplifying financial reporting. Therefore, to attract people to become entrepreneurs.
- The state should follow the actual impact of applied simplifications.

As a conclusion it can be said that purpose of the study was completed. The author received specific results and made important conclusions and interpretations.

LISAD

Lisa 1. Kasutatud küsimustik

1. Mis on organisatsiooni peamine tegevusvaldkond (valik tugineb Eesti Statistikaameti klassifikatsioonile)?

- a. Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük
- b. Mäetööstus
- c. Töötlev tööstus
- d. Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine
- e. Veevarustus; kanalisatsioon; jäätme- ja saastekäitlus
- f. Ehitus
- g. Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont
- h. Veondus ja laondus
- i. Majutus ja toitlustus
- j. Info ja side
- k. Finants- ja kindlustustegevus
- l. Kinnisvaraalane tegevus
- m. Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus
- n. Haldus- ja abitegevused
- o. Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus
- p. Haridus
- r. Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne
- s. Kunst, meelelahutus ja vaba aeg
- š. Muud teenindavad tegevused
- z. Kodumajapidamised tööandjana; kodumajapidamiste oma tarbeks kaupade tootmine
- ž. Eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus

Lisa 1 järg. Kasutatud küsimustik

2. Organisatsiooni töötajate arv:

- a. 1-3
- b. 4-6
- c. 7-10

3. Organisatsiooni bilansimaht (€):

- a. Väiksem kui 350 000 €
- b. Suurem kui 350 000 €

4. Milline on Teie positsioon organisatsioonis, kus Te hetkel töötate?

- a. Finantsjuht
- b. Raamatupidaja
- c. Vandeaudiitor
- d. Osanik, aktsionär
- e. Juhatuse liige

5. Valige järgnevatest valikutest üks:

- a. Oman vandeaudiitori kutset või raamatupidaja kutset
- b. Plaanin omandada vandeaudiitori kutset või raamatupidaja kutsetaset
- c. Ei oma vandeaudiitori kutset või raamatupidaja kutsetaset

6. Kas nõustute sellega, et mikroettevõtete majandusaasta aruande osas tuleks kohaldada raamatupidamisdirektiivis sätestatud lihtsustusi? Hinnake skaalal 1-5 (1 - ei nõustu üldse, 5 - nõustun täielikult)

1 2 3 4 5

7. Kas nõustute Rahandusministeeriumi ettepanekuga, et mikroettevõtete suhtes võiks kohaldada lühendatud bilansi ja kasumiaruande koostamise võimalust?

1 2 3 4 5

Lisa 1 järg. Kasutatud küsimustik

8. Kas nõustute Rahandusministeeriumi ettepanekuga, et mikroettevõtted võiks vabastada tegevusaruande koostamise kohustusest?

1 2 3 4 5

9. Kas nõustute sellega, et mikroettevõtted võiks vabastada rahavoogude aruande koostamise kohustusest?

1 2 3 4 5

10. Kas nõustute sellega, et mikroettevõtted võiks vabastada omakapitali muutuste aruande koostamise kohustusest?

1 2 3 4 5

11. Kas nõustute Rahandusministeeriumi ettepanekuga, et mikroettevõtted võiks vabastada raamatupidamise aastaaruande lisade koostamise kohustusest?

1 2 3 4 5

Lisa 2. Intervjuu, Optim Finants OÜ raamatupidaja

Raamatupidamisteenuste pakkuva firma töötaja

Intervjuu on läbi viidud 05.04.16 isikliku vestluse kaudu Optim Finants OÜ kontoris

Lühike sissejuhatus bakalaureusetöö olemusest ja ülesehitusest.

Küsimus: Missugune on Teie kokkupuude mikroettevõtte finantsaruandlusega?

Vastus: Mina teen raamatupidamist mikroettevõtetele. See on minu töö.

Küsimus: Kellele on, Teie arvates, finantsaruanded on vajalikud?

Vastus: Aruandlus on vajalik ettevõtte omanikele ning investoritele, tarnijatele ja töövõtjatele, maksuametile.

Küsimus: Kas Teie arvates lihtsustatud finantsaruandluse kasutuselevõtt on hea lahendus?

Vastus: Mikroettevõtete jaoks selline lahendus mitte midagi tegelikult ei muutu.

Ettevõtte bilansi, kasumiaruande ning sätestatud lisade andmed on piisavad selleks, et hinnata majanduslikku olukorda ja ettevõtte tegevuse tulemusi aruandeperioodil. Tegevusaruanne sellisel kujul, nagu meie seda esitame, ei sisalda olulist informatsiooni ning peegeldab aastaaruande põhilandmeid (käive, kasum, töötajate arv).

Küsimus: Kas oskate öelda, mida Teile annab senisest lühema majandusaasta aruande kasutamine?

Vastus: Aastaruannete esitamisel mina säästaks natuke aega. Juhul kui põhiaruanded (bilanss ja kasumiaruanne) on juba tehtud rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne koostamine ei võta palju aega raamajupidaja jaoks.

Küsimus: Kas lühendatud aruandluse võimaluse kasutamine hakkab mõjutama raamatupidamisteenuste hinda?

Lisa 2 järg. Intervjuu, Optim Finants OÜ raamatupidaja

Vastus: Meie firmas raamatupidamisteenuste hinnad ei lange. Jooksev raamatupidamine jääb samaks, dokumentide kogus programmi sisestamiseks ei vähene, aga andmete hulk, mis on vajalik maksuametisse deklareerida ainult suureneb. Samuti kasvavad ka tarkvara uuenduse kulud.

Küsimus: Missugused on, Teie arvates, peamised esilekerkinud probleemid seoses Raamatupidamiseseaduse muudatustega?

Vastus: Ma ei näe mingeid probleeme seoses finantsaruandluse muudatustega, vastupidi majandusaasta aruande koostamine muutub lihtsamaks ning atraktiivsemaks mikrofirmadele.

Rohkem küsimusi ei ole.

Tänuõnad.

Lõpp.

Lisa 3. Intervjuu, ettevõtte omanik

Mikroettevõtte omanik

Intervjuu on läbi viidud 26.04.16 isikliku vestluse kaudu ettevõtte esinduses

Lühike sissejuhatus bakalaureusetöö olemusest ja ülesehitusest.

Küsimus: Missugune on Teie kokkupuude mikroettevõtte finantsaruandlusega?

Vastus: Mina ei koosta oma firma finantsaruandeid, ma vaatan andmeid, mis annab mulle raamatupidaja, läbi.

Küsimus: Kas Teie teete ise oma ettevõtte raamatupidamist?

Vastus: Ei, ma kasutan raamatupidamise firma teenuseid.

Küsimus: Miks Teie ie taha ise teha oma ettevõtte raamatupidamist?

Vastus: Sest ma ei tea, kuidas seda õigesti teha ning ei taha kulutada palju aega sellele.

Küsimus: Kellele on, Teie arvates, finantsaruanded on vajalikud?

Vastus: Maksuametile ja potentsiaalsetele äripartneritele.

Küsimus: Kas Teie arvates lihtsustatud finantsaruandluse kasutuselevõtt on hea lahendus?

Vastus: Mina ei saa aru, mida see minule annab, võib-olla see aitaks minu raamatupidajale aega kokku hoida. Arvatavasti minu selle valdkonna teadmised ei ole piisavad, ning tegelikult me võiksime seda näha ainult järgmisel aastal.

Rohkem küsimusi ei ole.

Tänuõnad.

Lõpp.

